

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 26 maja 2025 r.
znak sprawy: DOS.is.058.4.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: zapytania pani poseł na Sejm RP Agnieszki Hanajczyk nr 2462 - Zapytanie
w sprawie miejskich kół gospodyń wiejskich**

Szanowny Panie Marszałku,

nawiązując do pierwszego pytania dotyczącego istnienia formuły działalności „Kół Gospodyń Miejskich” informuję, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi realizuje zadania związane z promowaniem i wspieraniem kół gospodyń wiejskich (KGW), które działają w myśl ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich. Ustawa ta określa obszar i zakres działania koła gospodyń wiejskich, jak również grupę założycieli i członków. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ww. ustawy z inicjatywą założenia koła gospodyń wiejskich mogą wystąpić osoby których miejscem zamieszkania jest wieś będąca terenem działalności koła, sołectwo położone w granicach administracyjnych miasta albo miasto do 5000 mieszkańców a terenem działalności może być jedna bądź więcej wsi (art. 4 ust. 2). Dodatkowo zgodnie z art. 6 ust. 1 tej ustawy, koła gospodyń wiejskich podlegają obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich (KR KGW), prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), która jest agencją wykonawczą, powołaną w celu wspierania rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. Ustawa daje zatem możliwość założenia koła gospodyń wiejskich (nie „Koła Gospodyń Miejskich”) na terenie miasta, jednakże przy spełnieniu określonego w ustawie warunku co do liczby jego mieszkańców. W przywołanej ustawie nie ma

natomiast mowy o innych formach działalności, organizowania się czy innym trybie działania „Kół Gospodyń Miejskich”. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) zajmuje się czterema działami administracji rządowej: rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne i rybołówstwo. Jego misją jest między innymi zapewnienie optymalnych warunków umożliwiających zrównoważony rozwój polskiej wsi i rolnictwa.

Odnosząc się do kwestii dostępności programów oraz pozyskiwania wsparcia finansowego dla stowarzyszeń informuję, że MRiRW nie realizuje działań ani programów skierowanych do organizacji lub stowarzyszeń działających poza zakresem kompetencji Ministerstwa, jak również nie prowadzi rejestru takich programów. KGW, realizujące warunek ustawowy rejestracji w KR KGW, mogą ubiegać się o pomoc finansową z budżetu państwa przeznaczoną na realizację zadań, o których mowa w art. 2 ust. 3. Pomoc ta jest przyznawana KGW jeden raz w danym roku oraz jest ona przyznawana na wniosek KGW składany do kierownika biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na siedzibę tego koła. Organizacje pozarządowe, jakimi są KGW, a tak jak inne organizacje pozarządowe, mają możliwość pozyskiwania środków przyznawanych np. poprzez Narodowy Instytut Wolności, który wdraża politykę państwa w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, opartą na zasadach otwartości, konkurencyjności i przejrzystości. Szczegółowe informacje odnośnie do konkursu w ramach edycji 2025 Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030 zamieszczone są na stronie internetowej NIW: <https://niw.gov.pl/ogloszenie-naboru-wnioskow-w-ramachprogramu-rozwoju-organizacji-obywatelskich-na-lata-2018-2030-proo-priorytet-5-wsparcie-dorazne-edycja-2025/>. Innym przykładem programu realizowanego przez Narodowy Instytut Wolności jest Rządowy Program Wsparcia Organizacji Pozarządowych „Moc Małych Społeczności” na rok 2025, którego wdrożenie właśnie się zainaugurowano. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej NIW: <https://niw.gov.pl/wystartowal-rzadowy-program-wsparcia-organizacji-pozarzadowych-mms-na-rok-2025/>. Dodatkowo organizacje pozarządowe mogą starać się również o pozyskanie wsparcia finansowego we właściwych dla siebie jednostkach samorządu terytorialnego. Jednostki samorządu terytorialnego prowadząc działania na rzecz rozwoju lokalnego i budowania silnego kapitału społecznego uwzględniają rolę działających organizacji pozarządowych w tym procesie i wspierają ich działalność.

Kolejno, w odniesieniu do kwestii dotyczącej zmiany formuły KGW, informuję, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w myśl art. 25a, realizuje zadania związane z promowaniem i wspieraniem KGW oraz ich związków, w szczególności w zakresie aktywizacji wspólnot i społeczności lokalnych na obszarach wiejskich. Realizując swe zadania stale monitoruje sytuację na obszarach wiejskich. W świetle rosnącej liczby kół gospodyń wiejskich pojawiają się nowe zagadnienia. Wszystkie pytania są na bieżąco analizowane pod kątem wprowadzania ewentualnych zmian, tak aby wypracować rozwiązania jak najbardziej korzystne dla KGW, których rolą jest m. in. wspieranie rozwoju terenów wiejskich oraz działanie na rzecz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet wiejskich oraz ich rodzin. Obecnie trwają szerokie dyskusje oraz robocze konsultacje pod kątem nowelizacji ustawy o kołach gospodyń wiejskich. KGW pełnią ważną rolę w rozwoju wiejskich społeczności lokalnych, regionalnych a także ogólnopolskich, podtrzymując rodzime tradycje ludowe. Zawiązywanie organizacji pozarządowych na terenach wiejskich na wzór kół gospodyń wiejskich, które kultywowałyby tradycje wiejskie tych miejscowości, jest inicjatywą zasługującą na uwagę.

Osoby, które chciałyby kultywować tradycje miejscowości wiejskich mogą prowadzić działalność w oparciu o przepisy innych ustaw, np.: ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach lub ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach. Legalizacja powyższej działalności pozwoli na realizację założonych celów statutowych organizacji oraz ułatwi pozyskiwanie na nie środków finansowych.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Czesław Siekierski

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2025 r. poz. 310)
- (2) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, 1761 i 1940)

- (3) ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261)
- (4) ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2023 r. poz. 166)

Do wiadomości:

- (5) Kancelaria Prezesa Rady Ministrów